૧૨૭૨૭
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ

મુસ્લીમ અૌરતોંકો ઇસ્લામી [illegible].

બિસમિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ.

સુનીએ આજીકે ભાઇ મુસલમાનો.

આજ આપ સબ લોગ તબલિગો હિફાઝતે ઇસ્લામકે મકસદસે યહાં જમા હુવે હેં ઓઅ્ર મુઝકો આપને ઇસ જલસેકી સદારત ઇનાયત ફરમાઇ હેં, મગર મેં આપ હઝરાતસે તબલિગકે મુતેઅલ્લક ઓઅ્ર ઇસ્લામ વ મુસલ-મીનોકી હિફાઝતકી નિસબત કુચ્છભી અરઝ કરના નહિ ચાહતા કયું કે આપ રાતદીન તબલિગકે બારેમેં સુનતે હેં ઓર પઢતે હેં, કેહતે હેં ઓઅ્ર લીખતે હેં. આપકો અપને જેસે એક મુસલમાનસે ઓઅ્ર કયા નઇ બાત તબલિગકી નિસબત સુની બાકી રહ ગઇ હે જીસકો મેં બ હેસિયતે સદર જલસા બયાન કરૂં, ઓઅ્ર અગર આપ નારાઝ ન હોં તો મેં ય [illegible] કેહ દેના ચાહતા હું કે આપ રાત દીનકે [illegible] ૪૮ જલસે કરનેકે બાદ ભી [illegible]

તબલિગ સમઝતે હૈં [illegible]

કે ઇનતિઝામાત મેં અપની તમામ અમલી કુવતેં ખર્ચ કર ડાલતે હૈં ઓ૦ર જલસોમેં જો કુચ્છ કરાર પાતા હે ઉસ પર અમલ કરને ઓ૦ર ઉસસે ફાએદા ઉઠાનેકી આપ ઝરૂરત નહિ સમઝતે.

અગરચે મંય ઇન જલસોંકો બિલકુલ ગેર મુફિદ ભી નહિ સમઝતા કયું કે થોડા બોહત એહસાસ ઓ૦ર લગાવ તબલિગકે સાથ ઇન જલસોંસે પયદા હો જાતા હે લેકિન સારી અમલી કુવતોંકો જલસોંકે ઇનતિઝામાતમેં બરબાદ કરદેના ઓ૦ર ફિર જલસોંકે બાદ તકયા સરહાને રખકર ઓ૦ર ગફલતકા ચાદરા ઓઢકર આરામસે સોજાના, બોહત કાબિલે એતેરાઝ બાત હય. જલસે તબલિગકા એકજુઝ હે, મુકમ્મીલ તબલિગ નહિં હે. જલસે મુકામી બાશેન્દોંકો બેદાર કરતે હૈં મગર જબતક ઇસ બેદારીસે ફાયદા ઉઠાનેકા કામ ન કીયા જાએ જલસોકી સારી મહેનતેં ફુઝુલ ઝાયા ઓ૦ર અકારત હો જાતી હૈં.

ઇસિ વાસ્તે અય મર્દ ભાઇઓ, આજકે જલસેમેં સિર્ફ ઓ૦રતોંકો તબલિગ કરર્ન ચાહતા હું. અગરચે ઓ૦રતેં યહાં મવજુદ નહિ હૈં લેકિન મેરી આવાઝ હર મુસલમાન ઘર તક જો આગ્રેમેં હે, ઓ૦ર જો ઇસ સુબેમેં હે, ઓ૦ર જો હિન્દુસ્તાનકે તમામ સુબોંમેં હે પહોંચ સકતી હે ઓ૦ર ...ગેગી. ઓ૦ર મેં ઇસ આવાઝકો પોંહચાનેકી કોશીશ ...ઇસ આવાઝકો હર ઘરતક પોંહચાનેમેં

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय
[गुजराती कॉपीराइट विभाग]
अनुक्रमांक १२७१७ वर्गांक
पुस्तकनुं नाम [illegible]
विषय रन· ३१५:५७

મુસલમાન ઓરતેં જો મુઝસે બડી હૈં મેરી માએં હૈં, જો મેરી બરાબર હૈં વોહ બેહનેં હૈં, જો મુજસે છોટી હૈં વોહ મેરી બેટીયાં હૈં. બસ, આજ મેં અપની માઉંકો ઓર અપની બહેનોંકો ઓર અપની બેટીઓંકો ઇસ્લામી બુલાવા દેતા હું, ઓર જો કામ મર્દોંસે ન હોસકા ઓર જીસ કામકે સબબ ઓરતોં કી ઇઝઝત, ઓર ઓરતોંકા દિન, ઓર ઓરતોંકી અવલાદ, ઓર ઓરતોંકી સબ મિલકીયત ખતરેમેં પડ ગઇ હે ઇસ કામસે મુસ્લીમ ઓરતોંકો આગાહ કરતા હું. ઓર મુઝે યકીન હે કે મેરા યે બુલાવા ઓર મેરીં યે તબલિગ ઓર મેરા યે પયગામ જબ ઓરતોકે કાન તક પોંહચેગા તો ઇનપર ઝરૂર અસર હોગા ઓર વોહ મર્દોંસે ઝિયાદા ઇસ કામકી તરફ મુતાવજજેહ હોંગી, કયું કે મેં ઓરતોંકો સિર્ફ ઇસ કામકી ખતરનાક હાલત ઓર ઇસ કામકે સબબ આયંદે કે અંદેશોહી સુનાને નહિ ચાહતા બલ્કે મેં ઓરતોંકી તાકત ઓરતોંકી હાલત ઓરતોંકી સમઝ ઓર ઓરતોંકી બિસાતકે મુવાફિક ઉનકો કામ કરનેકે તરીકેભી બતાના ચાહતા હું

સુનો મેરી માંઓ, સુનો મેરી બેહનો, સુનો મેરી બેટીઓ, ઇસ્લામકા પેહલા બુલાવા ઓરતકો દીયા ગયા થા ઓર સબસે પહેલે ઓરતહીને ઇસ્લામી બુલાનેકો કબુલ કીયા. વોહ ઓરત રસુલુલ્લાહ-સલલલ્લાહો અલયહે વસલ્લમકી પેહલી બીબી હઝરત ખદીજતુલ કુબરાબથી ઓર ઉનહીને અપને

શવહર ઓવ્ર અપને રસુલકા હઅતિહાઇ પયગામ તસ્લીમ કરકે ઈમાનકી હયકલ ગલેમેં ડાલીથી.

ઓવ્ર મુસલમાન ઓરતેંહી શુરૂ ઝમાને કે નાઝુક વકતોંમેં જાનોમાલસે ઇસ્લામકી ઓવ્ર મુસલમાનોકી સબસે બડી મદદગાર હોતીથી.

યરમુક કે મયદાને જંગમેં દસ લાખ કુફ્ફાર સાઠ હઝાર મુસલમાનોપર હમલા આવર હુવે થે. મુસલમાનોકો ઇસ લડાઈમેં કઇ દફે શકીસ્ત હુઇ લેકિન જબ વોહ ભાગે તો ઉનકી ઓવ્રતોંને જો લશકરકી પુસ્તપર થી ઉનકો રોકા, ઉનકે ઘોડોંકે ચેહરોંપર લકડીયાં મારી, ઓવ્ર ઉનકો ઉનકે બચ્ચે દીખાએ કે ઇનકો છોડકર કહાં ભાગતે હો, ઓવ્ર ઉનકો ગયરત દીલાઇ યહાંતક કે વોહ સબ ફીર કુફ્ફાર પર તુટ પડે ઓવ્ર દસ લાખકી શિકસ્ત દે દી. ઇસ લડાઈમેં ઓવ્ર દુસરી બોહતસી લડાઈયોમેં મુસલમાન ઓવ્રતેં તલવાર લેકર ઓવ્ર ઘોડોં પર સ્વાર હોકર દુશ્મનોસે દસ્ત બદસ્ત લડી ઓવ્ર તુમહારે વાસ્તે અપને કારનામેં યાદગાર છોડ ગઇ, કે જબ ફીર કભી ઇસ્લામપર ઓવ્ર મુસલમાનો પર અયસા નાઝુક ઝમાના આએગા તો મુસલમાન ઓવ્રતે ફીર વેસીહી હિમ્મત ઓવ્ર દિલેરીસે કામ કરેંગી જેસા કે ઉનહોંને શુરૂમેં કીયાથા.

રસુલુલ્લાહ (સ. અ. વ. સ.) કો ઓવ્રતોંકી ખીદમાત ઓવ્ર ઓવ્રતોકે ખુલુસ કા પુરા એહસાસ થા ઓવ્ર વોહ

ઓવ્રતોંકી હિફાઝત, ઓવ્ર ઓવ્રતોંકી પાસદારી આખિર વકતતક ફરમાતે રહે. યહાંતક કે જબ હઝરતને વફાત કે વકત આખરી વસીયત ફરમાઈ તો ઉસમેંભી ઓવ્રતોંકી દીલજોઈ ઓવ્ર ઓવ્રતોં કે હુકુકકી હિફાજત પર સબસે ઝિયાદા જોર દીયા.

ઇસ વાસ્તે મેં આજ મુસલમાન મર્દોંકી શિકસ્તકો મહેસુસ કરકે મુસલમાન ઓવ્રતોંકો પુકારતા હું ઓવ્ર બુલાવા દેતા હું કે, વોહ કરને અવ્વલકી મુસલમાન ઓવ્રતોંકી તરાહ ઇસ નાઝુક વકતમેં ઇસ્લામકી ઓવ્ર મુસલમાનોંકી મદદકે વાસ્તે કમરેં બાંધકર તૈયાર હોજાએં અવ્ર દીખા દેં કે મુસલમાન ઓવ્રતેં કેસી મુખલીસ હેં કેસી મહેનતી ઓવ્ર જફાકશ હેં ઓવ્ર ઈનકો અપને દીનો ઈમાનકે સાથ કેસા સચ્ચા લગાવ ઓવ્ર તઅલ્લુક હે ઓવ્ર વોહ અમલી મયદાનમેં મર્દોંસે ઝિયાદા કીસકદર મુસતઅદદી ઓવ્ર સરગરમીસે કામ કર સકતી હેં. લાહોરકે મશહુર ઝનાના અખબાર તેહઝીબુન્નીસવાનકે રૂકને આઝમ જનાબ મોલવી મીર મુમતાઝઅલી સાહેબને એક દફે મુઝસે ફરમાયા થા કે ઇનકે અખબારકી પઢનેવાલી ઓરતેં તબલીગી કામ કરના ચાહતી હેં, મગર વોહ પુછતી હે કે તબલીગી કામ કયું કર હો ઓવ્ર તબલીગકે કોન કોનસે કામ ઇનકે કરનેકે લાયક હે, ઓ[illegible] ઇનકો બતાએ જાએ તાકે વોહભી અપના ઇસ્લામી ફર્ઝ અદા કરેં. મિર સાહેબને મુઝસે યેહભી ફરમાયા થા કે ઓ-

ઔરતોંકો એયસા તબલીગી કામ બતાના ચાહીએ જો પુરા હોનેકે બઅદ સબ ઓઅરતોંકો નઝર આ સકે કે ઉનકે કામકા યેહે નતીજા હે ઓઅર મૈંને મિરસાહેબસે વાદા કિયાથા કે મેં અયસે કામ તજવીઝ કરકે આપકો ઇત્તિલા દુંગા. લેહાઝા આજ અખબાર મઝકુરકી પઢનેવાલી ઓઅરતોં ઓઅર તમામ હીન્દુસ્તાનકી મુસલમાન ઓઅરતોંકો મેં ઇનકા તબલીગી કામ બતાના ચાહતા હું, લેકીન પહેલે ઇનકો યેહ બતાના જરૂરી હે કે આજકલ હિન્દુસ્તાનકી કયા હાલત હે, ઓઅર મુસલમાનો પર વોહ કૌનસા નાઝુક વકત આયા હે જીસમેં મર્દોંસે કામ પુરા નહિ હો સકતા ઓઅર ઓઅરતોંકો બુલાવા દેને ઓઅર ઇસ કામકો મુકમ્મીલ કરનેકી ઝરૂરત પેશ આ રહી હે.

સુનો ખાતુનાને ઇસ્લામ, આજકલ આર્યસમાજને શુદ્ધિ ઓઅર સંગઠનકે નામસે એક કામ શુરૂ કીયા હે. શુદ્ધીકા મતલબ યેહ હય કે મુસલમાન મર્દોં ઓઅર ઓઅરતોં ઓઅર બચ્ચોંકો ઇસ્લામસે મુર્તદ કરકે ઓઅર ઉનકે દિન ઇમાનકી દોલત લુટકર ઉનકો આર્યા બનાના ચાહતે હૈં ઓઅર ઇસકો અપની ઝબાનમેં 'શુદ્ધિ (પાક) કરના કહેતે હેં. ઓઅર સંગઠનકા મતલબ યેહ હય કે સબ 'હીન્દુ છોટે બડે અમીર-ગરીબ અદના આલા 'મીલકર એકા કરેં ઓઅર મુસલમાનો ઓઅર અંગ્રેજોંકો અપને મિલાપકી તાકતસે કમઝોર કરેં ઓઅર ફીર ઇસ મુલકસે નીકાલ દેં.

આર્યસમાજકે અખબાર ઓ૦ર આર્યસમાજકે લિડર અલાનીયા પુકાર પુકાર કર કહેતે હેં ઓ૦ર લીખતે હેં. કે હમ એક દીન અપને ધર્મકા ઝંડા કાબેકી દીવાર પર લગાઇંગે ઓ૦ર અરબકે મુલ્ક ઓ૦ર તુર્કીકે મુલ્ક ઓ૦ર મિસરી મુલ્ક, ઇરાની મુલ્ક ઓ૦ર તાતારી મુલ્કકે ઓ૦ર હીન્દુસ્તાનકે સબ મુસલમાનોકો જબરસે, ઝોરસે, ફરેબસે, ધોકેસે, લાલચસે, મુર્તદ ઓ૦ર બેદીન બનાકર આર્યા કર લેંયગે. ઇનકા યેહ ફકત કેહનાહી નહી હે બલકે ઉનહોંને હઝારહા ઓ૦રતોં ઓર મર્દોકો મુર્તદ ઓ૦ર બેદીન બનાભી દીયા હેં વોહ મુસલમાન બચ્ચોંકો ચુરાકર ધોકે દેકર અગવા (ભગા) કરકે મા બાપ સે ઓ૦ર વારસોંસે ઉનકી બે ખબરીમેં જુદા કર લેતે હેં ઓ૦ર આર્યા બના લેતે હેં, ફીર ઉન બચ્ચોંકો કભી અપને મા બાપ ઓ૦ર વારસોંસે મિલના નસીબ નહિ હોતા. વોહ મુસલમાનો કો સુદી કરઝા દેકર આર્યા હોનેકે લીએ મજબુર કરતે હેં વોહ મુસલમાનોકી ઝમીને, મકાનાત, ઝેવરાત, કપડે, મવેશી (જાનવર) ઓ૦ર હરકીસીમકી જાએદાદકો-સુદી (બીયાઝ) કર્ઝોકે ઝરીએ રાત દીન, છીનને મેં મસરૂફ હેં વોહ રોઝાના મુસલમાનોકે ખાને ઓ૦ર પહનનેકી ચીઝેં ૩ કરોડ રૂપે રોઝાના અપની જેબસે નિકાલકર ઉનકી જેબમેં ડાલ દેતે હેં. કયું કે મુસલમાન હિન્દુસ્તાનમેં સાત કરોડકી તેઅદાદમેં હેં ઓ૦ર હર મુસલમાન ખાને પહનને ઓર રોઝ મર્રાકી ઝરૂરિયાતમેં આઠ

આને રોજ ખર્ચ કરતા હૈ. જો મુસલમાન અમીર હૈં વોહ સો દોસો રૂપે યા દસ બીસ રૂપે રોઝાના ખર્ચ કરતે હૈં ઓવ્ર જો ગરીબ હૈં વોહ આના, દો આને યા પૈસા દોપૈસે રોઝાના ખાને કપડે ઓવ્ર ઘરકી દુસરી ઝરૂરીયાતમેં ખર્ચ કરતે હૈં ઓવ્ર જબ ઇન દોનોકી અવસત લગાઈ જાય તો હર મુસલમાનકા ખર્ચ આઠ આને રોઝકા પડતા હૈ ઓવ્ર ચુંકે ગલ્લેકી, આટે દાલકી, કપડેકી, ઓવ્ર હર કીસીમકી ઝરૂરીયાતે ઝીનદગીકી ચીઝેં હીન્દુ ઓવ્ર આર્યાહી ફરોખ્ત કરતે (બેચતે) હૈં ઓવ્ર યે સબ તિજારતેં (બેપાર) ઝિયાદાતર ઇનહીકે કબઝેમેં હય. ઇસ વાસ્તે તીન સાડે તીન કરોડ રૂપે રોઝાના હમારી જેબુંસે નીકલકર ઈનકી જેબુંમેં નિકલ જાતે હૈં.

અલગરઝ, શુદ્ધી ઓવ્ર સંગઠનકે ઝરીએસે ઇસ્લામકે દુશમનોને યેહ ઇરાદા કીયા હૈ કે હીન્દુસ્તાનમેં રહનેવાલે હર મુસલમાન મર્દ ઓવ્ર ઓવ્રતકો ઝોર યા ધોકા, યા દબાવ, યા લાલચસે, મુર્તદ ઓવ્ર બેદીન બનાલે ઓવ્ર અગર વોહ મુર્તદ ઓવ્ર બેદીન હોના ન ચાહે તો ઉનકો અયસા હી કરેં કે વોહ હીન્દુસ્તાન છોડકર બાહીરકે મુલકોમેં જીલા વતન હોજાએં (દેશબદર).

બસ યેહ ખુલાસા દુશમનોકે હાલાતકા હૈ. ઇસકી રોક થામ ઓવ્ર મુસલમાનોંકે બચાવકે લીએ ઓવ્ર, ઇસ્લામકી હીમાયત કે વાસ્તે બોહતસે, મુસલમાન ભી કોશીશ કર રહે

હેં જીનમેંસે એક મેં ભી હું. લેકીન મંય તો યેહી સમઝતા હું કે હમ સબકો શિકીસ્ત હો રહી હે ઓૌર વોહ વક્ત આ ગયા હે કે હમ સબ મીલકર અપની ઓૌરતોંકો પુકારેં કે વોહ ભી ઇસ દીની જંગમેં મર્દોંકે સાથ શરીક હોકર અપના ઇસ્લામી ફર્ઝ પુરા કરેં.

મેરા ખ્યાલ તો યેહ, હય કે ઇસ જંગમેં ઓૌરતેં મર્દોંસેં ઝિયાદા કામયાબ, જીહાદ કર સકતી હૈં ઓૌર જબ મેં ઓૌરતોંકો ઇનકે કામ બતાઉંગા તો, વોહ ઓૌર ઉનકે મર્દ ખુદ તસ્લીમ કર લીંગે કે વાકેઇ ઓૌરતેં ઇન્સેહાદ ઇર્તિદાદકી હમાગી, ઓૌર આઇની (કાયદેકી) લડાઇમેં મર્દોંસે ઝિયાદા કામયાબ (ફ્તેમંદ) સાબીત હોંગી.

ઓૌરતોંકો પહેલે યેહ માલુમ કરના ચાહીએ કે આર્ય સમાજકો મુસલમાનોંકે મુર્તદ કરનેકા હોંસલા કયું કર હુવા. ઓૌર વોહ કીસ વજેહસે મુસલમાનોંકો મુર્તદ કરનેમેં કામયાબ હો જાતે હેં. જબ યેહ, વુજહાત માલુમ હોજાઇંગે ઓૌર મર્ઝકી તશખીશ હોજાએગી, તો ઓૌરતોંકો કામ કરના ઓૌર મર્ઝકા ઇલાજ આસાન હોજાએગા.

મુસલમાનોંકે મુર્તદ હોનેકે દો સબબ હૈં.

એક તો યેહ કે ઉનમેં ઝિયાદા તેઅદાદ જાહેલોં કી હે જો દીની તાલીમસે બિલકુલ બેખબર હૈં ઓૌર જીનકો ઇસ્લામકી ખુબીયાં ઓૌર ઇમાનકી બરકતેં માલુમ નહી હૈં ઇસ

વાસ્તે વોહ; આર્યસમાજકે અગવામેં જલદી ફંસ જાતે હેં, ઓવ્ર દુસરા સબબ મુસલમાનોકી મુફલીસી હે. સલતનત ઓવ્ર હુકુમત જાતે રહેનેસે હરજગેકે મુસલમાન મુફલીસ ઓવ્ર બેકાર હોગએ હેં ઓવ્ર જબ વોહ બાદશાહ થે ઉસ વક્ત ચુંકે બેહીસાબ ખર્ચ કરનેકો ઉનકે પાસ બેહીસાબ રૂપયા ભી થા, ઈસ વાસતે આજકલભી ઉસી પુરાની આદત કે મુવાફીક વોહ બેહીસાબ ફુઝુલ ખર્ચીયાં કરતે હેં ઓવ્ર રફતા રફતા અપને બડોંકી પયદા કી હુઈ જાએદાદ ઓવ્ર મીલકીયત ખો દેતે હેં ઓવ્ર જબ ખાને કપડેસે મોહતાજ હોજાતે હેં તો મજબુરન આર્યસમાજસે રૂપીયા લેકર અપના ઈમાન ઉનકે હાથ બેચ ડાલતે હેં.

બસ, યેહ દો સબબ બોહત બડે હેં એક ઈસ્લામસે બેખબરી ઓવ્ર દુસરે મુફલીસી ઓવ્ર બેકારી ઓગ્ર યે દોનો અયસે સબબ હેં કે મુસલમાન ઓરતે ઈન દોનોકા નિહાયત આસાનીસે ઈલાજ કર સકતી હેં, ઈસ વાસ્તે મેં ઈનહી દોનો વજુહાતકે માતહત મુસલમાન ઓવ્રતોંકો ઉનકે ફરાઈઝ બતાના ચાહતા હું.

મઝહબી માલુમાતકી કમી યા મઝહબી માલુમાતકા બિલકુલ નહોના ઈસમેં મુસલમાન મર્દ ઓવ્ર ઓવ્રત દોનો બરાબરકે ઝિમ્મેદાર હેં. કયું કે હદીસ શરીફમેં આયા હે તલબુલ ઈલ્મે ફરિઝતુન, અલાકુલ્લે મુસ્લેમિન વ મુસ્લેમતિન (ઈલ્મ, હાસિલ કરનેકે લિએ કોશીશ કરના હર મુસલમાન

મર્દ ઓર હર મુસલમાન ઓરત પર ફર્ઝ હે). પસ જો લોગ ઇલ્મે દિન અઓર ઇલ્મે દુન્યા, હાસીલ નહિ કરતે વોહ ગોયા ઈસ્લામકે એક ફર્ઝકો તર્ક કરનેકા ગુનાહ કરતે હેં મગર ઈસ તર્કે ફર્ઝમે ઝિયાદા ગુનાહ અઓરતો પર હોગા કયું કે વોહ અપની અવ્લાદકી તાલીમકી મર્દોંસે ઝિયાદા ઝીમ્મેવાર હેં. મિસ્ટર વલીમહંમદ મોમિન પ્રાઇવેટ સેક્રેટરી રિયાસતે માનાવદર કાઠીયાવાડને અપને તાઝા સફરનામે યુરોપમેં લીખખા હે કે ઉનહોંને એક અંગ્રેજ અઓરતકો ઝાડુ દેતે હુવે દેખા. ઉસ અંગ્રેજ અઓરતકા ખાવીંદ એક ખુશહાલ સોદાગર હે અઓર ઉસકી દુકાનપર મુમિન સાહબને ઉસ અઓરતકોભી દેખા થા. મુમિન સાહબને હયરાન હોકર ઉસ અઓરતસે પુછા કે તુમ એક અમીર ખાવીંદકી બીવી હો યેહ હલાલખોરીયુંકા પેશા કયું ઇખતિયાર કીયા હય. ઉસ અઓરતને જવાબ દીયા કે મેરે ખાવીંદકી આમદની ઘરકે ખર્ચકો તો કાફી હોતી હે લેકિન બચ્ચોંકી તાલીમકે લીએ બચત નહી હોતી. ઇસ વાસ્તે મયને યેહ પેશા અપને બચ્ચોંકી તાલીમકે લીએ ઇખતિયાર કીયા હય, કયું કે બચ્ચોંકી તાલીમ બાપસેં ઝિયાદા મા પર ફર્ઝ હય.

યેહ તો એક અંગ્રેજ અઓરતકી મિસાલ થી. હિન્દુસ્તાનકે મુસલમાનોકી ગુઝશ્તા તારીખ પઢી જાય તો ઉસમેં અયસે હઝારોં વાકેઆત મીલીંગે કે અઓરતોંને અપને બચ્ચોંકી તાલીમ વ તરબિયતમેં મર્દોંસે ઝિયાદા કામ કીયા. ચુનાંચે

હઝરત ખ્વાજએ ખ્વાજગાન સયદ મોઇનુદ્દીન હસન, ચિશ્તી અજમેરી (ર–અ) કી વાલદાને ખ્વાજા સાહબકો બચપનસે અચ્છી તાલીમ વ તરબિયત દી કે વોહ હિન્દુસ્તાનકે શહનશાહે દીન સાબીત હુવે. ખ્વાજા સાહબકે વાલીદ માજીદ ઇનકો કમ સિનીમેં છોડકર રેહલત કરગએથે અવ્ર ઇનકી તાલીમો તરબીયત વાલદા કે હાથોં હુઇથી.

બ્હેનો, ઝરા ગવ્ર કરના કે અજમેરી ખ્વાજા સાહબ તબલિગો ઇશાઅતે ઇસ્લામકે હિન્દુસ્તાનમેં સબસે બડે પેશવા અવ્ર રેહનુમા ગુઝરે હેં અવ્ર ઉનહીકી અવ્ર ઉનકે જાનિશીનોકી કોશીશોંસે હીન્દુસ્તાનમેં સાત કરોડ મુસલમાન નઝર આતે હેં ગોયા હીન્દુસ્તાનમે તબલીગો ઇશાઅતે ઇસ્લામકા ઝંડા ગાડનેવાલે હઝરત ખ્વાજા અજમેરી (ર–અ) થે અવ્ર ઉનમેં યેહ તબલીગી કાબિલીયત ઉનકી વાલદાકી તાલીમોતરબીયતસે પયદા હુઇથી જો એક અવરત થી.

ઇસી તરાહ, હઝરત ખ્વાજા કુતબુદ્દીન બખતિયાર કાકી, (ર–અ) દેઢ સાલકે થે જબ ઉનકે વાલીદકા ઇનતીકાલ હુવા અવ્ર ઉનકી વાલદાકી તાલીમો તરબીયતને ઉનકો ઇસ કાબીલ બતા દીયા કે વોહ શહનશાહે હીન્દુસ્તાનકે પીર અવ્ર તમામ મુલ્કકે પેશવા સાબીત હુવે અવ્ર તબલીગકે બડે બડે કામ કીએ.

અયસેહી હઝરત બાવા ફરીદોદ્દીન ગંજ શકર (ર–અ) ભી બોહત કમસીન થે કે ઉનકે વાલીદકા ઇનતીકાલ હોગયા

અઓર વાલદાકી તાલીમ વ તરબીયતને ઉનકો ઇતના બડા પેશવા બના દીયા કે આજ લાખોં કરોડોં આદમી ઉનકે સિલસિલેકે મુરીદ હેં.

અયસેહી હઝરત ખ્વાજા નિઝામુદ્દીન અવલીયા (ર–અ) ભી પાંચ સાલકે થે જબ ઉનકે વાલીદને રેહલત ફરમાઈ અઓર મહઝ ઉનકી વાલદાકી તાલીમો તરબીયતકી ખુબીયોંને ઉનકો મેહબુબે ઇલાહી અઓર સુલતાનુલ મશાયખ અઓર સાલારે અવલીયા બનાદીયા.

પસ અબભી, હીન્દુસ્તાનકી મુસલમાન અઓરતેં અગર અપની અવલાદકી તાલીમો તરબીયતકા ફર્ઝ અદા કરના શિરૂ કરે અઓર ઇસ ગફલતકો ગુનાહ સમઝેં તો બડે બડે નતાઇઝ નિકલ સકતે હેં અઓર આર્યસમાજી મુસલમાનોકોં મઝહબકી નાવાકફીયતકે સબબ મુર્તદ અઓર બેદીન નહિ બના સકતેં. હઝરત ખ્વાજા નિઝામુદ્દીન અવલીયાકી વાલદા ચરખા કાંત કાંત કર અઓર ફાકે કર કરકે હઝરતકો તાલીમ દીલાતીથી અઓર અબ ભી મુસલમાન અઓરતોંકો અપની અવલાદ કી તાલીમમેં અયસીહી મહેનત કરની ચાહીએ.

મેં તાલીમો તરબીયતકે આસાન તરીકે અઓરતોંકો બતાને ચાહતા હું; વોહ ઉનકો ગોરસે પઢેં યા સુનકર યાદ રખેં.

(૧) કભી બચ્ચોંકે સામને જુટ ન બોલેં અઓર ન બચ્ચોંકો જુટ બોલને દેં.

(૨) બચ્ચોંકો કીસી ફ્રુઝીં અવ્ર વહમી બાતસે ન ડરાએં અવ્ર હમેશાં ઉનસે યેહ કહેતી રહે કે મુસલમાન સિવાય ખુદા કે કીસીસે નહિ ડરતા.

(૩) બચ્ચોંકો સબસે પહેલે બતાના ચાહીએ કે ઇસ્લામ કી તાલીમ યેહ હય કે ખુદા એક હે. કોઇ ઉસકા શરીક નહિ હે અવ્ર ઉસકે સિવા કીસીકી ઈબાદત જાઇઝ નહિ હે અવ્ર, મોહંમદ (સ-અ-સ) અલ્લાહ કે રસુલ હૈં અવ્ર, કુરઆન અલ્લાહ કી કીતાબ હે અવ્ર સારી ઝમીન મુસલમાનોકી મિલકીયત હય અવ્ર વોહ દુન્યામેં ખુદાકી ઇબાદત અવ્ર ઝમીનપર હુકુમત અવ્ર બંદગાને ખુદાકી ખિદમત કરનેકે લીએ પયદા હુવે હૈં. ઇસકે અલાવા વોહ તમામ ઝરૂરી અકાએદકી તાલીમ બચ્ચોંકો ઝબાની કર દીયા કરેં ઓવ્ર રોઝાના ઉનકે કાનમે યહે બાતેં ડાલતી રહેં ઓવ્ર ઝરૂરી અકાઇદકી કીતાબેં મુઝસે મંગાલેં મેં બિલા કીમત હર મુસલમાન અવ્રતકો યેહ ચીઝેં ભેજ દુંગા.

(૪) બચ્ચોંકો ખાસ કર લડકીયોંકો સાફ રહેને અવ્ર ચીઝોંકો સલીકેસે રખનેકી તાલીમ દીયા કરેં.

(૫) સબસે ઝિયાદા, અપને બચ્ચોંકો ફુઝુલ ખર્ચીસે બચાનેકી કોશીશ કરેં ઓવ્ર ઇનમેં જમા કરનેકી આદત ડાલે.

(૬) બચ્ચેકે પયદા હોતેહી દુધવક્તકી પાબંદીસે પીલાએં ઓવ્ર ફીર હોશ સંભાલે તક હર કામમેં બચ્ચેસે વક્તકી પાબંદી કરાએં તાકે વોહ બડા હોકર વક્તકા પાબંદ હોજાએ.

(૭) જબ બચ્ચે હોશ સંભાલે ઓર ઉનકે મકતબમેં જાનેકા વક્ત આએ તો ઉનકો નમાઝ રોઝેકે મસાઈલ ઓર અકાઈદે ઇસ્લામ તફસીલકે સાથ સિખાએ ઓર ઈસકે બાદ સબસે ઝિયાદા હિસાબ સિખાનેકી કોશીશ કરેં કે મુસલમાનોકી તબાહીકા આધા સબબ હિસાબસે નાવાકફીયત હોતા હે.

યેહ સાત ચિઝેં બોહત ઝરૂરી હેં, અગરચે ઇનકે અલાવા ઓર ભી હેં મગર અવલાદકી બુનયાદી તાલીમો-તરબીઅતકે લીએ ઇન સાત બાતોંકા ખિયાલ રખના નિહાયત ઝરૂરી હય. ઇન સાતોંકા તઅલ્લુક અવલાદકી તાલીમો તરબી-અતસે થા. અબ ખુદ અવ્રતોંકો ઇનકી મઝહબી માલુમાતકા તરીકા બતાતા હું. જો ઓરતેં પઢી લીખી હેં ઉનકો ચાહીએ કે અપની રીશતેદાર યા મીલને જુલનેવાલી અન-પઢ અવ્રતોંકો અકાઈદે ઇસ્લામ, ઓર તાલીમે ઇસ્લામ, ઓર નમાઝ રોઝેકે મસાઇલકે રિસાલે પઢ પઢકર સુનાયા કરેં. ઇસસે ઉનકો તબલિગી જીહાદકા સવાબ હોગા ઓર ઘર બેઠે મુજાહેદીનકા અજર હાંસીલ કર લેંગી. ઇસ કીસમકે રિસાલે મેં મુફ્ત તકસીમ કીયા કરતા હું મુઝસે મગાલેને ચાહીએ.

અવ્રતેં રોઝેકી પાબંદી તો બોહત કરતી હેં મગર નમાઝકી પાબંદી ઇનમેં કમ હોતી હે. ઇનકો ચાહીએ કે નમાઝ કભી કઝા ન કરેં ઓર કભી બેનમાઝ અવ્રતકે

સાથ ખાના ન ખાએં અવ્ર કભી બેનમાઝ અવ્રતકે પાસ ન બેઠેં. જો અવ્રતેં અમીર હેં ઉનકો અપની ખીદમતગાર અવ્રતોંકી મઝહબી માલુમાતકા સબસે પેહલે ફિક્ર કરના ચાહીએ.

યહાંતક તો ઇર્તિદાદકે પેહલે સબબ મઝહબી માલુમાત ન હોનેકા ઇલાજ બતાયા ગયા, અબ ઇર્તિદાદકે દુસરે સબબ મુફ્લીસી અવ્ર બેકારીકા ઇલાજ બતાયા જાતા હે.

મુફ્લીસી બેકારીસેં પયદા હોતી હય, અવ્ર બેકારી બેહકુમી અવ્ર જીહાલતસેં પયદા હોતી હય. ઇસકા ઇલાજ યેહ હય કે હર મુસ્લીમ લડકીમેં હાકીમાના જઝબા, ઇનતિઝામ, પયદા કીયા જાએ અવ્ર ઇસકો ઇસ્લામકી તારીખ સુનાઇ જાએ અવ્ર ઇસકો મહેનત વ ઇનતિઝામકી આદી બનાયા જાએ અવ્ર ઇસકો ઘરકી, કવમકી, મુલ્કકી હર ઝરૂરતસે આગાહ કીયા જાએ.

મુસલમાનોકી મુફ્લિસીકા બડા સબબ અવ્રતેં હેં. અવ્રતેં ઇનતિઝામસે, સલીકેસે ઘરકી આમદાની ખર્ચ કરના નહિ જાનતી, ઇસ વાસ્તે હમેશાં ઇન અવ્રતોંકે મર્દ મુફ્લિસ અવ્ર કરઝદાર રહેતે હે. જો અવ્રતેં યેહ સમઝતી હેં કે ખર્ચકો આમદનીસે ન બઢાના ચાહીએ અવ્ર ઘરકે કીતને ખર્ચ ફુઝુલ હેં અવ્ર કીતને ઝરૂરી હેં અવ્ર યેહ સમઝકર ફુઝુલ ઇખરાજાતકો તર્ક કર દેતી હેં ઇનકે ઘરમેં કભી મુફ્લીસી નહિ આતી અવ્ર ઉનકે મર્દ કભી મુફ્લીસ વ

મકરૂઝ નહિ હોતે, અ‍ૌર જો મુફ્લીસ વ મકરૂઝ નહિ હોતે ઉનકા મુતંદ અ‍ૌર આર્યા બનાના બિલકુલ નામુમકીન હેં. ઇસવાસ્તે અ‍ૌરતોંકો સબસે ઝીયાદા ઇસકા ઇનતીઝામ કરના ચાહીએ કે ઇનકા ખર્ચ આમદનીસે ન બઢને પાએ અ‍ૌર ઇનકે ઘરમેં કોઇ ચીઝ બે ઝરૂરત ન ખરીદી જાએ અ‍ૌર વોહ હત્તલ મકદુર કભી સુદી કરઝા ન લેં.

મુફ્લીસી અ‍ૌર કરઝદારીકા બાઇસ અ‍ૌરતેં હય, ઇસકી દુસરી દલીલ યેહ હય કે અ‍ૌરતેં શાદી વ ગમમેં બે નતીજા નામ વ નમુદકી ખાતર બિસાતસે ઝિયાદા ખર્ચ કરનેકી કોશીશ કરતી હેં અ‍ૌર મકરૂઝ હો જાતી હેં. પસ અગર અ‍ૌરતેં ઇસ બાતકો સમઝેં અ‍ૌર દુસરી અ‍ૌરતોંકો સમઝાએં કે હીન્દુઉંકી વોહ કુઝુલ રસમેં જો શાદી અ‍ૌર ગમીમેં બનતી જાતી હુંય સબ છોડ દેની ચાહીએં. એક તો ઈસ વાસ્તે કે ઇનમેં બઅઝ રસમેં મુશરીકાને અ‍ૌર ખિલાફે ઇસ્લામ હોતી હે, અ‍ૌર ઈનકે કરનેસે ઇમાન જાતા રહેતા હય અ‍ૌર દુસરી ઇસ વાસ્તે કે ઇન રસમોં કે સબબ કુઝુલ ખર્ચી બોહત હોતી હે. પસ અગર અ‍ૌરતેં અપને સરસે મર્દોકી મુફ્લીસી અ‍ૌર કરઝદારીકા ઇલઝામ દુર કરના ચાહતી હુંય અ‍ૌર ઇસકે સાથ હી ઉનકો ઇસકાભી ખિયાલ હય કે મુસલમાન આર્યાસમાજકે ફંદેમેં ફસકર મુતંદ અ‍ૌર બેદીન ન હોં તો, ઉનકો ફૌરન હીન્દુઉંકી મુશરીકાના રસમેં શાદી ગમકી તકરીબોંસે દુર કરદેની ચાહીએં. અ‍ૌરતોંકે

સબબ મર્દોકી કરઝદારી ઈસ વજાહસેભી બઢતી હય કે વોહ હદસે ઝિયાદા ઝેવરાત ઔર કપડોંકે લીએ ખર્ચ કર ડાલતી હેં. ઔર ઝેવરસે ઉનકો ઇતની મોહબ્બત હોતી હય કે અપને અંજામકો નહિ સોંચતી ઔર સુદ્ની કરઝે લે લેકર ઝેવર ઔર કપડે બનાતી હે. મંય ઝેવરકી મુખાલેફત નહિ કરતા મગર અપની હયસીયત ઔર બિસાતસે બઢકર ઝેવર ઔર કપડા બનવાના બડી ગલતી હય.

સબસે બડી ચીજ જીસકી ઈસલાહ આજકલ મુસલમાન ઔરતોંકો કરની ઝરૂરી હે વોહ ન્યાઝ નઝરમેં ઇસ્રાફ઼ કરનેકી આદત હે. બઅઝ ઔરતેં મહઝ નામવરીકે લીએ સુદી કરઝા લેકર મિલાદ શરીફકી મજલીસેં કરતી હેં, બુઝુર્ગુંકી નિયાઝેં દીલવાતી હેં, ઈમામુંકી મજલીસેં કરતી હેં ઔર યેહ નહિ સોચતી કે સુદી કરઝ લેકર અયસા કરના હરામ હે ઔર સખત ગુનાહ હે. અગર સુદ્ની કરઝ લેનેકી ઝરૂરત ન ભી હો ઔર ખુદાને ફારેગુલ બાલભી કીયા હો તબ ભી ન્યાઝ નઝરકે ખર્ચકો આજકલકે હાલાતકા લીહાઝ કરકે બોહત મુખતસીર ઔર કમ કરદેના ચાહીએ ઔર ન્યાઝ નઝરકા રૂપયા તબલીગો હિફાઝત વ ઇસ્લામકે કામમેં દેના ચાહીએ.

અબ મેં ઔરતોંકો એક અયસી અમલી તબલીગકા તરીકા બતાતા હું જીસકા નતીજા બોહત જલ્દ સબકો નઝર આ જાએગા, ઔર વોહ યેહ હયે કે લાહોરમેં મિર

મુમતાઝઅલી સાહેબ અવ્ર દીગરવાકીફ્ગાર હઝરાતકી નિગરાનીમેં એક ઝનાના મદરસા કાયમ કરના ચાહીએ જીસમેં તબલીગી મતમેહ નઝ્‌ર્ક મુવાફીક ઉસ્તાનીયોંકો તબલીગી તરીકા તાલીમ સીખાઇ જાય, તાકે વોહ ઇસ્લામી મદ્રસોં મેં હર મુસલમાન લડકાકો ફ્રાઇઝે તબલીગસે આગાહ અવ્ર મહીર કરેં અવ્ર ઝરૂરત પડે તો ગયર મુસ્લીમ મસતુરાતમેં ભી તબલીગકા કામ કર સકે ઇન મુસલમાન ઉસ્તાનીયોંકી તાલીમ મિશનકી અવ્રતોંકે તરીકે પર હોની ચાહીએ. જીસ તરાહ ઇસાઇયોંકે મિશન તબલીગ કરનેવાલી અવ્રતેં તૈયાર કરતે હેં ઇસી તોરસે મુસલમાન ઉસ્તાનીયોંકો તાલીમ વ તરબીયત દેની ચાહીએ. અવ્ર ઇસ મદરસેકા ખર્ચ તમામ હીંદુસ્તાનકી મુસલમાન અવ્રતોંકે ચંદેસે હોના ચાહીએ અવ્ર ઇસ મદરસેમેં ઉમરા અવ્ર મુતાવસ્સીત દરજેકે શુરફાકી બે અવલાદ યા બેવા અવ્રતોંકોભી, જો અપની ઝીનદગીકા વકત બેકારીમેં ખોતી હેં દાખીલ હોના ચાહીએ, અવ્ર ઇસ મદરસેમેં તાલીમ પાકર તબલીગકા ફર્ઝ અદા કરના ચાહીએ. બેહનો, મદરસેકી યેહ તજવીઝ નિહાયત જરૂરી હય, અગર મીર મુમતાઝઅલી સાહબ અપને બુઢાપેકે સબબ ઇસ બોઝકો ન ઉઠાના ચાહેં તો કીસી અવ્ર હિમ્મતવાલે મુસલમાનકો યેહ અઝીમુસ્શાન ખિદમત હાથમેં લે લેની ચાહીએ. અગર અવ્રતોંકા યેહ તબલીગી મદરસા જારી કર દીયા ગયા અવ્ર દો સાલકી પઢાઇમેં તાલીમ

ચાહૂતા અવ્રતોકો તબલીગકા તરીકા સીખા દીયા ગયા તે તમામ હીન્દુસ્તાનમેં તબલીગો હોકે ઔર ઇસ્લામકી મુસ્તકિલ બુનયાદ કાયમ હો જાએગી અવ્ર ફીર કભી અયસા મોકા ન આને પાએગા ક આર્ય સમાજી યા મુસલમાનોકે કોઇ અવ્ર હરીફ ઇસ્લામકો યા મુસલમાનોકી કવમકો કોઇ નુકસાન પોંહચા સકે.

અય માઓ, બેહનો, બેટીઓ! બસ, યેહી ચંદ મુખ્તસીર બાતેં હંય જીનપર તવજ્જોહકે સાથ અમલ કરનેસે તુમ હીન્દુસ્તાનમેં ઇસ્લામકો અવ્ર મુસલમાનોકો આનેવાલે બડી મુશ્કીલાત ખતરેહસે બચા શકતી હો, વરના હરીફોંને અયસી ગેહરી અવ્ર અયસી મજબુત અવ્ર અયસી બડી સાઝીશ કીહે કે અગર તુમને હીમત નકી અવ્ર તુમ ... ન હુવે તો ચંદ સાલકે બઆદ ખુદાના ખાસ્તા હિન્દુસ્તાન મુસલમાનોકા નામોનિશાન ભી બાકી ન રહેગા. અવ્ર શીયાફા તુમહારી ઇઝ્ઝત અવ્ર આબરૂ અવ્ર તુમહારા અવ્ર તુમહારી અવલાદ અવ્ર તુમહારી મિલકીયતકો ખતરાત અવ્ર તબાહીકા મુકાબલા પેશ આજાએગા. વાસ્તે મેરા બુલાવા સુનો અવ્ર ઇસ્લામ અવ્ર મુસલમાનોકો બચાવકે લીએ તદબીર પકડકર ખડે હો જાઓ.

હસન નિઝામી
દેહલી. ૧૮ અકટોબર